

Благотворительность в настоящее время – одна из форм поиска компромисса между бизнесом и обществом, между властью, бизнесом и некоммерческим сектором, между различными социальными группами, которая постоянно расширяется. Благотворительность и милосердие конкретного человека – это способность творить благо для других по милости собственного сердца.

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СОЦІОЛОГІЇ В. СОЛОВЙОВА, С. БУЛГАКОВА ТА П. ФЛОРЕНСЬКОГО, ЯК СПРОБИ ВИРІШЕННЯ ІНТЕЛІГЕНЦІЄЮ СРІБНОГО ВІКУ СУЧАСНОЇ АНТРОПОЛОГІЧНОЇ КРИЗИ

Кравець А.М.

г. Днепропетровск. Украина

Образ Софії премудрості Божої – це одна з таємничіших сторінок в історії російської та мабуть і світової філософії. Соціологія в російській філософії розпочалася Соловйовим, та продовжувалася Флоренським і Булгаковим. Всі три постаті мають дуже великий вплив на весь хід розвитку думки Срібного віку. Для кожного з них Софія – це сенс життя, наймістичніші та найінтимніші переживання. Філософію жодного з них не можливо зрозуміти без висвітлення моменту софійності. Кожен з них вважав, що він нічого нового в філософію і в православ'я не вводить, що відчуття Софії притаманне всій історичній течії життя християнства, особливо православ'я. В той же час софіологія дістала жорсткої критики з боку консервативних православномислячих філософів о. Георгія Флоровського, митрополита Сергія (Страгородського), В.Н. Лосського.

Тому для прояснення цього питання завжди будуть актуальними спроби аналізу та проясненню різних аспектів софіології кожного з цих мислителів.

Найвіддаленішим від православного віровчення вважають В. Соловйова. Відомі його католицькі симпатії (що правда далі симпатій діло не пішло, Соловйов помер православним християнином в мирі з церквою), саме можливо з них і витікає його софіологія. Для католицької аскетичної та містичної характерна наповненість видіннями, картинами. Відношення з Богом сповнені зайвого, з точки зору православної традиції, еротичного характеру. В творах, наприклад Симеона Нового Богослова також є поняття про Божий Ерос, але він мислиться в категоріях апофатичного богослов'я, а не в натуралістичних образах. Ерос православної аскетичної не має нічого близького з католицькою плотскістю уяви.

Прот. Георгій Флоренський, аналізуючи історію шанування Софії-Премудрості Божої, доводить, що в Візантії та Росії під цим іменем розумілася Друга Іпостась Трійці – Син Божий [1, с.215]. Перенесення цієї назви на Церкву, Богородицю, Жіночий аспект Божества, пов'язаний з західною містичною та богословською практикою. Так, вперше ікону Софії-Премудрості Божої, присвячуючи її Богородиці, стали писати стосовно догмату Непорочного зачаття.

Але не зважаючи на неправославне коріння ідеї Софії, як чогось іншого порівняно з Сином Божим, православна філософська думка стала шукати в лиці своїй видатних представників православне осмислення цієї філософсько-містичної категорії. С. Булгаков та П. Флоренський не були вільнодумствуючими філософами, вільними від суворого дотримання догматів. Вони були священиками, віруючими людьми, які все життя (при чому о. Павел не тільки в переносному, але і в прямому сенсі через мучеництво за віру) поклали на службу Божу, на службу Православній Церкві. Ці люди побачили в терміні „Софія” та означений ним онтологічний реальності щось дуже важливе для буття Християнства та виходу людства з антропологічної кризи ХХст: «...В софійному миропониманні лежить будуще Християнства...» [2, с.272]. Через софійність Булгаков намагався догматично осмислити Боголюдоство, розуміючи Софію, як єдність Бога зі всім створеним світом. Він думав поєднати любов до світу з християнською аскетикою, відмовившись від того, що внесли в європейську культуру гуманізм, ренесанс і реформація [3, с.186].

Мабуть найближчим до православного богослов'я став о.Павел Флоренський. Він розуміє Софію, як істинне творіння або творіння в істині, тобто як задум Божий про твар: «...София – это Память Божия, в священных недрах которой есть все, что есть, и вне которой – Смерть и Безумие...» [4, с.390].

В контексті антропологічної кризи такий підхід о. Павла надає для людини, що втрачає себе, втрачає ідеали, розуміння де знайти критерії для вибору того чи іншого шляху, великий поштовх для духовного розвитку. Через в'язкість та морок буття сповнене сумніву та гріха шляхом православної аскетичної – духовної і фізичної праці над своєю особистістю, людина повинна прорватися до задуму Бога про себе і в ньому знайти сенс свого життя.

Джерела та література

1. Флоровский Г. прот. О почитании Софии, Премудрости Божией// Вестник Рус.Зап-европ. патриаршего екзархата. №115.Р.,1987
2. Булгаков С.Н. Тихие думы. М.,1996
3. Василенко Л.И. Введение в русскую религиозную философию. М.,2006
4. Флоренский П.А. Столп и утверждение Истины. В 2-х кн. Кн.1. М., 1990